

THE BRITISH ESPERANTIST

*The Official Organ of The British Esperanto
Association.*

VOL. I.—No. 4.

APRIL, 1905.

[PRICE ONE PENNY.
POST FREE, 1½D.]

KRONIKO.

Gloucester.—Nia legantaro ĝojos, ke Esperantista fajrero nun falis en Gloucester'on, kiu ekbruligis entuziasmon kaj admiron en la koroj de multaj energiaj Gloucester'anoj. Kurso formiĝis, kaj je la 2a de Februaro, ĉirkaŭ 30 komencis la lernadon, So. Fox estanta la instruisto. Granda intereso montriĝis, kaj ni antaŭvidas baldaŭan sciigon pri nova tiea grupfandiĝo. Gloucester'a ĵurnala eltranskribaĵo enhavas la sekvantan leteron:—

“Estimata Sinjoro,—Antaŭ 3 jaroj mi ekinteresiĝis pri la internacia lingvo Esperanto. Kvankam mi ne facile lernas lingvojn, mi povis post 2 aŭ 3 horoj da studado de tiu ĉi simpla kaj logika helpa lingvo, kompreni ricevitaĵojn leterojn, kaj, kun la helpo de vortareto skribi komprenigeblajn respondojn al ia Esperantista studento de kia ajn nacio. De tempo al tempo mi interŝanĝis leterojn kun fremduloj en Moskvo, Polujo, kaj en aliaj landoj, kion mi tute ne estus povinta fari per iliaj lingvoj sen multjara studado. Tre nevole Angllando sin okupis pri tiu ĉi nova disigilo de naciaj antaŭjuĝoj kaj bariloj; tamen dum la lasta jaro dudekoj da kluboj kaj grupoj formiĝis en samnombraj urboj. Sendube 2,000 studentoj ekzistas en Granda Britujo, kaj 250,000 komercistoj, profesoroj, diplomatistoj kaj laboristoj fariĝis Esperantistoj en la tuta Eŭropo.

“CHARLES FOX.”

Grupo en Canonbury.—Nova grupo estas fondita en Canonbury ĉe F-ino. Mitchell, 65, Marquess-road, Canonbury, N., kie estos farataj kursoj sub la instruado de Prof-o. P. D. Hugon. Tiuj, kiuj deziras kuniĝi, sin turnu al F-ino. Mitchell, kiu volonte sendos ĉiujn sciigojn.

CHRONICLE.

Gloucester.—Our readers will be pleased to learn that an Esperanto spark has fallen in Gloucester, where it has kindled the enthusiasm of a number of energetic persons. A class was formed on the 2nd February, when about 30 learners were present, Mr. Fox being the instructor. Much interest was evinced, and we look forward to the forming of a group. In a cutting from the Gloucester newspaper we read the following:—

“Dear Sir,—Nearly three years ago I took some interest in the international language, Esperanto. Although but a poor linguist, I found two or three hours' study of this logical and simple key-language enabled me to interpret letters, and, with the aid of a small vocabulary, write intelligibly to any Esperanto student, whatever his nationality. From time to time I have exchanged letters with perfect strangers in Moscow, Poland, and in other countries, a thing I could not have done in their native languages without years of study. England has been slow to avail itself of this new solvent of national prejudices and barriers; but during last year scores of clubs and groups were formed in as many towns. Perhaps 2,000 students have qualified in Great Britain, while 250,000 business men, professors, diplomatists, and workmen have done so throughout Europe.

“CHARLES FOX.”

Canonbury Group.—A new group is being formed in Canonbury, at the residence of Miss Mitchell, 65, Marquess-road, Canonbury, N., where classes under the instruction of Prof. P. D. Hugon will be held. Those who wish to join should apply to Miss Mitchell, who will willingly send all information.

South - place Instituto. — Estas bonege scii ke ĉiuj el niaj entuziasmaj Esperantistoj ĉiam ialoke alvokas mondanojn pro Esperanto kaj ke la diritaj mondanoj—simile al niaj fremdlandaj korespondantoj — “ĉiam respondas.” Dimanĉon, 5an de Marto, nia lerta kaj fervora Esperantisto, S-ro. Achille Motteau paroladis pri Esperanto ĉe “La Etika Societo,” South-place Institute, Finsbury, E.C. Per nova, bonega metodo li allogis kaj interesis sian aŭskultaron—t.e., li komencis per kelkaj versoj de nia himno, “Espero,” kvartete kantita; li aranĝis sian paroladon en kelkaj partoj kaj intermetis Esperantistan muzikon. Li, do, parolis pri la utileco kaj taŭgeco de Esperanto kiel internacia komprenilo; post tio S-ro. Motteau petis ke la publiko nun juĝu pri la bonsonco de Esperantistaj kantoj kaj tial oni tuj komencis kanti: “Nur Silvinjo” (Schubert-Motteau), “Ho, mia Kor,” “Mia Kara, mia Bela” (Zamenhof-Trickett), kaj “Ĉe l’ Abel’ Kunsuĉos mi” (Arne-Motteau). Post mallonga klarigo pri la strukturo de Esperanto oni kantis lastan parton de “l’Himno” kaj la aŭskultaro ŝajne tre ĝojis pri nia nova interkomprenilo kaj ankaŭ pri ĝia ĉarma muziko.

Grupo de Plymouth.—Kelkaj membroj opinias, ke tiu ĉi titolo ne estas vere preciza, ĉar la grupo konsistas el tri apartaj aroj da lernantoj kaj nombro da izolaj individuoj. Estas dezirinde, skribas la sekretario, ke ĉiuj lokaj Esperantistoj kunvenu por diskuti la demandon, ĉu la Afero ne estus plimulte helpata per unuigitaj penadoj. Tion celante, la sekretario anoncas, ke kunsido okazos en la Borough Arms Coffee House, Bedford-street, la 27an de Aprilo, je la 8a horo vespere, kaj li kore invitas ĉiujn interesatajn. “Ĉu esti aŭ ne esti (grupo)—tiel staras nun la demando.” Ni do esperas, ke la rezultato estos kontentiga kaj konsilas lokajn fervorulojn sin turni al la sindonema sekretario, S-ro. A. T. Grindley, 23, Gifford-place.

Klubo de Deal.—Tiu ĉi juna sed fortika klubo kreskadus; la anaro jam

South-place Institute.—It is a blessing to know that some of our enthusiastic Esperantists are always making an appeal in favour of Esperanto somewhere or other, and that—like our foreign correspondents—the audience present at the time “always responds.” On Sunday, March 5, our clever and fervent Esperantist, Mr. Achille Motteau, lectured on Esperanto at “The Ethical Society,” South-place Institute, E.C. He introduced a new and excellent method of interesting his audience—viz., he commenced with a few verses of our Esperanto hymn, “Espero” (Motteau-Zamenhof) as a quartet, and then he interspersed his speech with Esperanto songs. When he had spoken of the utility and suitability of Esperanto as a means of international communication, he asked his audience to listen to some Esperanto songs and judge for themselves whether they were euphonic or not. These were as follow:—“Who is Sylvia?” (Schubert-Motteau), “Ho, mia Kor,” “Mia Kara, mia Bela” (Trickett-Zamenhof), and “Where the Bee Sucks” (Arne-Motteau). After a short explanation about the structure of the grammar, the last verses of “Espero” were sung, and the audience seemed very pleased with the idea of a universal auxiliary language as well as with the pretty songs in the new tongue.

Plymouth Group.—Some of the members think that this title is a misnomer, as the group consists of three separate classes and a number of isolated individuals. It is desirable, writes the secretary, that all local Esperantists should meet to discuss whether the cause would not be best forwarded by united action. With that object, the secretary announces that a meeting will be held at the Borough Arms Coffee House, Bedford-street, on the 27th April, at 8 o’clock p.m., and he heartily invites all interested. “To be or not to be (a group)—that is the question.” We therefore hope that the result will be satisfactory, and advise local well-wishers to apply to the devoted secretary, Mr. A. T. Grindley, 23, Gifford-place.

Deal Club.—This vigorous young club has already increased its member-

superas tridek ; en du ĉiusemajnaj lern-kunvenoj, entuziasmaj studentoj rapide progresas. La sekretario ambicias, ke tiu ĉi tre saniga marbano-loko fariĝu speciala vizitadejo apudmara por Esperantistoj : en la somero li esperas aranĝi agrablegajn subĉielajn kunvenojn, kaj ekskursetojn en la ĉirkaŭaĵo. La sekretario ĝojos ricevi avizon de tiaj Esperantistoj, kiuj eble pripensas viziti la marbordon ĉitiean, ĉu en la Paska libertempo, ĉu en la daŭro de la somero ; al tiuj la klubo ĉiam donas bonkoron akcepton ĉe siaj kunvenoj. Estas jam propono aranĝi specialan ekskurseton, aŭ societan tagkunvenon, je la Lundo Paska, eble kune kun ia klubo proksima.

Paroladoj en Nottingham.—Nia fervora amiko, S-ro. A. E. Wackrill, faris, je la 24a de Februaro, alparoladon ĉe la University College, kaj altiris la ĉeeston de 200 aŭdantoj, kiuj tre atente aŭskultis la parolanton. Multaj komercistoj kaj eminentaj urbanoj ĉeestis kaj sendube tia zorge pretigita parolado alportos al la tiea grupo kaj nia komuna afero grandan helpon. Ni sincere dankas S-ron. Wackrill pro liaj penadoj kaj pro la malavara donaco kiun li sendis el la proparoladaj pagoj. Je la 1a de Marto S-ro. F. G. Rowe ankaŭ faris paroladon kaj, kiel sekvo, plua suceso gajniĝis en la urbo Nottingham.

Grupo de Acton.—La membraro, kies speciala programo estas internacia korespondado, kunvenas, kiel kutime, ĉiun mardon je la 8a horo vespere en sia nova ejo, kaj unuvoĉe interkonsentis ke ĉiaj komunikaĵoj, ĉu al individua ano ĉu al la grupanoj ope, devas esti adresataj : "Al Sinjoro (j) —, La Acton'a Esperantista Grupo, Churchfield Hall, Acton, Middlesex, England."

Grupo de Rabata, Malta.—Ni ĝojege ekscias, ke Malto nun posedas duan grupon. La nova grupo naskiĝis en Rabato, la 5an de Februaro lasta, kaj elektis kiel Honoran Prezidanton, nian Ĉefredaktoron D-ron. O'Connor. Bondezirojn !

Societo de Chippenham.—Tiun ĉi societon fondis S-ro. H. L. Wiltshire je

ship to over thirty. At two weekly class-meetings enthusiastic students are making rapid progress. It is the secretary's ambition that this invigorating and bracing watering-place should become a special seaside resort for Esperantists. He hopes to arrange, in the summer, pleasant open-air meetings, and short excursions in the neighbourhood. He will be glad to hear from any Esperantists who may contemplate a visit to this part of the coast, either at Easter or during the summer ; they will be welcomed at any of the club meetings. There is already a proposal to arrange a special excursion, or social day meeting, for Easter Monday, possibly in conjunction with a neighbouring club.

Addresses in Nottingham.—Our earnest friend, Mr. A. E. Wackrill, gave an address on the 24th February, at the University College, and attracted the presence of an audience of 200, who listened to the speaker with unflagging attention. Many commercial men and well-known townsmen were present, and no doubt such a carefully-prepared speech will afford great help to the group there and to our common cause. We sincerely thank Mr. Wackrill for his efforts and for the handsome donation which he sent us out of the proceeds. On the 1st March Mr. F. G. Rowe also gave an address, and thus an additional success has been scored in Nottingham.

Acton Group.—The members, who are especially interested in international correspondence, meet as usual every Tuesday, at 8 p.m., in their new quarters, and have unanimously agreed that all communications, whether to an individual member or to the members *en masse*, should be addressed, "Al Sinjoro (j), &c." (See Esperanto column.)

Rabata Group, Malta.—We are gratified to learn that Malta now possesses a second group. The new group saw light in Rabata on the 5th February last, and elected as Hon. President our editor, Dr. O'Connor. Best wishes !

Chippenham Society.—This society was founded by Mr. H. L. Wiltshire on

la 7a de Marto. La nombro de la lernantoj estas 10 kaj ili kunsidas ĉiunmardon je la kvarono de la naŭa horo en la "Temperance Hall." Kompreneble la sekretario (S-ro. Wiltshire) klopodadas pligrandigi la membraron kaj li plezure donos plenan sciigon al demandantoj. Ni deziras al la societo rapidan kaj konstantan progresadon.

Londona Esperantista Klubo.—La membroj de tiu ĉi klubo nun kunvenas en Slater's Restaurant, 1, Ludgate-circus-buildings, anstataŭ en la Club Café. La novaejo estas pli komforta kaj pli oportuna, kaj la membroj povas restadi tie de la 6a ĝis la 8.30a horo. Oni petegas ke dum la horo de teprenado nur Esperanto estu parolata; poste la membraro povos aŭskulti klarigojn aŭ demandi la tiaman prezidanton pri Esperantaj aferoj.

Unua Grupo de U.S.A.—Ni ricevas la jenan plezurigan sciigon, kiu pruvas la ĉiaman kaj ĉiean progresadon de la lingvo:—"La ĵusfondita Bostona Esperantista Klubo sendas salutojn al frataj grupoj en Anglujo. Kvankam malgranda nombre kaj ĝis nun la sola klubo en nia lando, ni estas tre entuziasmaj kaj ni antaŭvidas la tempon kiam ĉiu urbo en nia patrujo enhavos sian Esperantistan Grupon. Ni estas dankemaj pro la helpo kaj kuraĝigo ricevita el multaj Esperantistoj en Anglujo. Se ni povas esti ĉenero el la belega ĉeno kiu ĉirkaŭas la mondon, kaj tiel helpi la detruon de la bariloj de internacia malamo kaj ĵaluzo, kaj povos rapidigi la alvenon de universala paco, la Bostona Esperantista Klubo estos kontentega." La sekretario de la grupo estas S-ro. E. K. Harvey, Perkins Institution, al kiu ni sendas korajn gratulojn.

KOSTO DE ANONCOJ—Por plena listo da prezoj de anonco en tiu ĉi Gazeto, turnu sin al la Sekretario de B.E.A., 14, Norfolk-street, London, W.C.

N.B.—A meeting of the Executive Committee of the B.E.A. will be held at 14, Norfolk-street, London, W.C., on Monday, April 3, 1905, at 7 p.m. The Agenda contains many important items to be settled in preparation for the Annual General Meeting.

March 7. The learners, numbering ten, meet every Tuesday, at 8.15, in the Temperance Hall. The secretary is working to improve the membership, and will give with pleasure full information to inquirers. We wish them rapid and lasting success.

London Esperanto Club.—The members of this club now meet at Slater's Restaurant, 1, Ludgate-circus-buildings, instead of at the Club Café. The new location is more comfortable and more convenient and the members can remain there from 6 to 8.30 p.m. During tea-time it is required that only Esperanto be spoken; afterwards the members can listen to explanations or ask questions of the chairman *pro tem*.

First U.S.A. Group.—We receive the following gratifying news, which proves the continual progress of our language everywhere:—"The newly-formed Boston Esperanto Club salutes its brother groups in England. Though numerically small, and so far the only club in our country, we are very enthusiastic, and we foresee the time when every town in our fatherland shall have its Esperanto Group. We are grateful for the help and encouragement received from many Esperantists in England. If we can be a link in the beautiful chain which encircles the globe and thus forward the destruction of the barriers of international enmity and jealousy, and can hasten the advent of universal peace, the Boston Esperanto Club will be content." The secretary of the group is Mr. E. K. Harvey, Perkins Institution, to whom we send hearty congratulations.

TERMS FOR ADVERTISEMENTS.—For a full list of the rates for advertisements to be inserted in this Gazette, please apply to the Secretary of the B.E.A., 14, Norfolk-street, Strand, W.C.

ALILANDO.

Legante la Esperantistajn gazetojn, kiuj eldoniĝas alilande, ni ofte miras kaj demandas al ni, ĉu la plimulto da niaj anglaj samideanoj havas ian ideon ajn pri la granda kaj eĉ miriga irado de nia afero en la Kontinento, precipe en Francujo, Bohemujo, Bulgarujo, kaj eĉ en Ruslando, spite de la konataj tieaj malhelpoj. Ni forte konsilas al niaj varmetaj membroj (se ili ekzistas), aĉeti de tempo al tempo ekzempleron de la diversaj alilandaj Esperantistaj ĵurnaloj. Tio donos al la leganto pli ĝustan komprenon pri la kuraĝiga progresado de nia afero ol ĉio, kion ni povas diri tie ĉi.

Ni citu nur, ke en Bohemujo jam du Esperantistaj kluboj por sinjorinoj formiĝis; ke en Charenton, apud Parizo, ĉirkaŭ *mil* personoj alestis al la fama dialoga parolado de S-ro. Cart; ke en Valence (Francujo) la teatro estis luita por publika Esperantista kunveno, kiun ĉirkaŭ 800 personoj ĉeestis; ke ĉie en Francujo la kleruloj, la potenculoj kaj la eminentuloj estas varbataj por nia lingvo; ekzemple, en unu urbo, la "Procureur de la République" kaj kelkaj kuracistoj aniĝas, en alia, faras aliĝon universitataj profesoroj, la inĝeniero fervojara (des Ponts et Chaussées), aliloke oni kaptas la policistan prefekton kaj la urbestron, kaj jen ĉie venas al la signo de la Verda Stelo altrangaj oficiroj kaj oficistoj kun ĉiuspecaj estroj, istoj kaj anoj, nobelaj kaj burĝaj; eĉ la redaktoroj de ĵurnaloj en Francujo komencas rekoni la gloran estonton de Esperanto kaj publikigas flatajn raportojn pri nia afero, ofte verkitaĵn en Esperanto mem. Oni aranĝas kursojn, al kiuj la gelernantoj venas eĉ centope.

Turnante la okulojn al Bulgarujo, ni vidas ke ne ekzistas grava urbeto en la tuta Princlando kiu ne havas sian Esperantistan grupon kun fervoregaj membroj. En Svedlando, kiu feliĉe de longe posedas unu el la plej bonaj vortaroj de nia lingvo, la afero progresas tiel rapide ĉe la Bon-Templanoj, ke ili formadis Esperantistajn Loĝiojn. La

anoj de tiu ordeno estas la ĉefaj batalantoj por ni tie.

Unu el niaj plej fervoraj asocianoj skribas:—"Mi vizitis hieraŭ en Parizo la presejon de la S-roj. Fruictier, Lengyel kaj Mann. Estas tre poliglota societo; Francoj, Hungaroj, Bohemoj kaj unu Anglo. Ni parolis Esperante, kaj mi multe miregis aŭdante S-ron. Fruictier ankaŭ donadis iaĵn instrukciojn Esperante al la asistantoj." Pli poste el Palermo li skribas:—"Dank' al la afableco de samideano D-ro. Nalli, mi vidis hodiaŭ grandan parton de la interesa urbo Palermo. S-ro. Nalli parolas Esperanton tre rapide, sed ni prosperas bone kompreniĝi. Niaj Palermaj samideanoj posedas grupon da 30 membroj kaj Esperanto ŝajnas esti mirige facile ellernebla por ili. Ni forveturos Sirakuson aŭ Catavion morgaŭ vespere."

S. N.

**ALVOKO POR LA FONDO DE
"SOCIETO INTERNACIA ESPERANTISTA POR LA PACO."**

La demando pri lingvo internacia estas enskribata en la programo de la 14^a tutmonda Pac-Kongreso, kaj de la 3^a franca Pac-Kongreso, kiuj kunvenos tiun someron en Lucernon kaj Lille'n.

Jam la 1^a Kongreso tutmonda (1889), kaj poste la 8^a (1897) esprimis sian intereson pri tiu demando: oni povas certigi ke ĉiaj Societoj por la Paco akceptas la principon de lingvo internacia. Bezone estas, nun, komprenigi ilin, ke la problemo estas solvita.

Estus do tre utile fondi, se eble, antaŭ tiuj baldaŭaj kongresoj, internacian "Societon Esperantistan por la Paco." Tiel, la kongresanoj havus la nediskuteblan pruvon de la taŭgeco de nia lingvo.

La Esperantistoj, kiuj estas "pacifistoj" (t.e., kiuj estas jam anoj de ia Societo por la Paco, aŭ kiuj, ne estante tiaj, intencas favori la movadon por la Paco) estas petataj konigi sin, kiel eble pli baldaŭe, al S-ro. Gaston Moch, 16, Avenue de la Grande Armée, Paris 17e.

Li sciigos ilin, per tiu ĉi sama revuo, pri la nombro de la ricevitaĵaj respondoj, kaj sekve pri la ebleco de sia projekto.

UNU EL LA AVENTUROJ DE LATIMER FIELD.

DE SILAS HOCKING.

Tradukis A. MOTTEAU.

“Kaj, ĉu la fratoj Mudge, kiuj loĝis tie, ne havis infanojn?” mi demandis.

“Ili? ne, sinjoro. Ambaŭ estis maljunaj fraŭloj, kaj tro ŝparemaj por edziĝi. Maljunulinon ili havis kiel servistinon, kiu vivadis ĝis ses monatoj antaŭ ol ili mortis, kaj post ŝia morto ili sin mem servis. La domo kuŝas en tiel dezerta kavaĵo ke neniu volonte loĝus tie. Estas kvazaŭ se oni viventerigŭs.”

Tiam ni aŭdis la sonorileto ĉe l' antaŭa pordo, kaj S-rino. Pippert rapidis for por vidi tiun kiu estus la novvenanto.

Mi puŝis apogseĝon apud la fajron, kaj sidadis pripenseme. Miaj pripensoj neniel estis ĝojemaj. La neklarigebla malapero de mia amiko ĉagrenis min pli ol mi povus diri.

Je la duono de la oka horo, la tagmanĝo estis preta, kaj S-rino. Pippert kaj mi sidiĝis por silenta kaj malgaja manĝado. Neniu el ni sentis apetiton por nutraĵo, kaj certe ŝi estis tiel dankema kiel mi, kiam ni leviĝis de la tablo.

Ĝis la dua aŭ tria post noktomezo, alvenis kaj deiris homoj en senĉesa sekvantaĵo; ĉar la tuta najbararo estis ekscitata, kaj ĉiu rango kaj estado partoprenis en la serĉado; sed nenion ili eltrovis: postsigno de mia malaperinta amiko nenie videbliĝis. Post kiam li matene forigis el sia domo, neniu lin revidis. Ŝajnis kvazaŭ la tero englutis lin, tiel absolute li estis malaperinta.

Miaflanke, mizeraj kaj ĉagrenaj estis miaj sentoj. Nenion mi povis fari krom silente sidi kaj mireĝi; ĉar mi ne sufiĉe konis la ĉirkaŭaĵo por partopreni en la serĉo.

Ĉirkaŭ la tria horo post noktomezo mi iris en mian dormoĉambron. Mi ne esperis ĝui iometon da dormo, ĉar tro grandaj estis miaj ĉagreno kaj maltrankvileco; strangege, tamen, apenaŭ mia kapo restis sur la kapkuseno kiam mi ekfalis en profundan

dormegon, el kiu mi ne vekiĝis ĝis malfrue en la sekva mateno.

Mi sonorigis por varma akvo, kaj, kiam oni ĝin alportis, mi demandis ĉu ian novaĵon oni aŭdis pri la mastro; sed ĉagrena ŝanceliĝo de la kapo estis la sola respondo kiun mi ricevis.

Post la matenmanĝo mi foriris, kune kun la veturigisto, kies nomo estis Vilhelmo Dear, por esplori la arbaretojn ĉirkaŭ Dogdeno. Tio estis la vojo kien mia amiko aliris la antaŭan matenon, kaj mi tiam kredis ke se ni iam eltrovos lin, tio okazos ie apud tiu najbaraĵo. De longe la arbaretoj estis nezorgataj, kaj la subkreskaĵo fortikega; tiel ke la vojetoj preskaŭ malaperis, kaŝitaj per dikaj vergaĵo kaj dornoj. Ni tute ĉirkaŭiris la malnovan domon, kaj tiam alvenis sur malzorgata herbetaro antaŭ la konstruaĵo.

Tiu estis krudfarita, kaj neregule konstruita, kun kvadrata turo en unu el ĝiaj anguloj, kiu multe superaltiĝis la aliajn altaĵojn de la konstruaĵo.

La plimulto de la fenestra vitro estis malaperinta, kaj la antaŭpordo disrompita. La knoboj kiuj sufiĉe kuraĝis por tie pasi en tagtempo, preskaŭ ĉiam ĵetis ŝtonon tra la fenestroj, ĝis apenaŭ vitraĵo restis.

Du strangaĵoj tamen altiris mian atenton. La unua estis ke nenia kelo montriĝis; almenaŭ, se kelo ekzistus, nenia keleniro estis videbla. La dua eĉ pli stranga estis, ĉar mi ne povis vidi tureniron, kvankam la turo mem estis propra kaj grandega parto de l'tuta konstruaĵo. Supre kaj malsupre ni serĉadis, sed ne povis trovi vojon en ĝin, elia etaĝo. Kial ĝi estis konstruita, aŭ por kia uzado, estis mistero. Villselmo Dear, ĉar ĝi ne elmontrisiajn fenestrojn, opiniis ke ĝi nur estis fortika peco de masonaĵo; sed tian ideon mi kontraŭstaris tuj kiam li ĝin esprimis. Videble oni ĝin konstruis cele, kaj, tial, estas ia vojo kondukante en ĝin; mi do tuj decidis ke mi eltrovos la vojon antaŭ ol mi reiros Banfield'on.

Dum la posttagmezo mi ripozis en la fumejo-biblioteko de Rikĉjo, kaj pripensadis rimedon aŭ planon por estonta ago. Mi havis alian interparoladon kun S-rino. Pippert kaj devigis ŝin diri al mi ĉion kion ŝi sciigis pri la historio de la Dogdena domo kaj ĝiaj estintaj posedantoj.

(Daŭrigota.)

ANTAŬENIRADO.

Kun granda plezuro ni anoncas ke de nun la BRITISH ESPERANTIST pligrandiĝas je dek ses paĝoj. La sukceso, kiu estas rekompencinta niajn penadojn, pravigas nin fari tion ĉi. Kaj kvankam la respondeco de la paŝo estas tre granda ni havas nenian timon pri la rezultato, ĉar kun ni estas forta falango da gelegantoj kaj geamikoj, armeo kies nombro ĉiutage plimultiĝas, alie estus neeble por ni entrepreni tian riskon.

Estas ĉiam kaŭzo de fiereco al ni, ke Anglujo, unu el la lastaj varbitaj landoj al nia kara lingvo, liveris al siaj gelegantoj ĵurnalon je populara prezo. Plue, devas esti egale ĝojiga al niaj legantoj scii, ke estas per ilia kunhelpado ke ni estas ebligataj fariĝi la antaŭeniranto de tiu ĉi nova entrepreno. Sed nia ambicio ne estas ankoraŭ tute kontentigita per tiu paŝo; ni deziras fari eĉ unu plu. Ni celas igi la BRITISH ESPERANTIST la unua, la pionira ĉiusemajna ĵurnalo en la lingvo. Certe tio estas grandega ambicio, sed ĉiuj signoj almontras al ĝia fina efektiviĝo. Ni estas sufiĉe esperplena kredi ke kiam komenciĝos la dua jaro de nia ekzistado, tio ĉi estos plenumitaĵo. Ke nia laboro, ĝis nun estas kontentiga, pruvoj ne mankas. El unu, inter multe da leteroj sub la okuloj, ni elektas la jenan gratulantan eltiraĵon. "The 'B. E.' is delightful, full of good things, adapted to every palate, entertaining, instructive and *educative*. You have given us what we have been long waiting for, a sensible, practical and a thoroughly well-written journal."

La sukceso tiel baldaŭ gajnita, eble povus kaŭzi ĉe niaj amikoj malfortiĝon de penadoj. Ni fidas, ke tio ĉi ne okazos, aliparte ĝi devus esti instigaĵo por ni celi je pli altaj kaj pli bonaj faroj. Ni memoru, ke kvankam la komencaĵoj de tiu ĉi movado estas komisiitaj al ni, ĝia daŭrigado estos por aliaj.

Ni estas zorgantoj por niaj posteuloj. Ni laboru tiamaniere, ke la heredaĵo, kiun ni postlasos al la venontaj generacioj, estu inda je ni, kaj inda je la nobla laboro je kiu, ĉiu el ni estas interligitaj.

LA REDAKCIO.

EL "JULIUS CÆSAR" DE SHAKESPEARE.

Tradukita de D. H. LAMBERT, B.A.

Akto III.

Sceno 2.

Eniras Antonio, enportigante la korpon de Kajzaro.

ANTONIO :

Amikoj, samlanduloj, kaj Romanoj,
Aŭskultu : mi nur venas por ĉeesti
Ĉe l'enteriĝo Kajzara, ne lin laŭdi.
Postvivas homojn la malbonaj faroj,
La bonaj ofte kun la korpo mortas.
Pri li do estu tiel ! Nobla Bruto
Kajzaron pensis esti tro glorama—
Se vere, ĝi makul' terura estis ;
Kaj terurege li senmakuliĝis ;
Nun, kun permeso de la Brutanaro—
Car Bruto estas honorinda homo,
Kaj ili ĉiuj honorindaj estas—
Ĉe lia enteriĝo mi parolos.

Amiko li al mi fidela estis ;
Sed Bruto diras, ke li gloramiĝis,
Kaj Bruto estas honorinda homo—
Li portis Romon multe da kaptitoj,
Elpago kies la kestegon regnan
Plenigis.—Ĉu gloramon tio montris ?
Kun malriĉuloj ankaŭ li kunploris,
Gloramo devus esti pli hardita,—
Sed Bruto diras, ke li gloramiĝis ;
Kaj Bruto estas homo honorinda.
Vi vidis, ke je l' festo Luperkala
Trifoje mi al li proponis kronon,
Trifoje de Kajzaro rifuzitan.
Ĉu tio ĉi gloramo al vi ŝajnas ?
Sed Bruto diras, ke li gloramiĝis ;
Kaj ja li estas honorinda homo.
Ne malpruvante kion Bruto diris,
Mi volus nur sciigi ĉion kion
Mi pri Kajzaro scias.—Lin vi mem
Antaŭe ne sen kaŭzo ĉiuj amis !
Do kial lian morton ne bedaŭri ?
Ho ! Saĝo, ci enflugis en la brutojn ;
Senprudentiĝis homoj !—Min pardonu,
En tiu ĉerko estas mia koro ;
Kaj mi, ke ĝi revenu, devas paŭzi !

Hieraŭ la ordono de Kajzaro
La tutan mondon povis kontraŭstari—
Nun kuŝas li ĉi tie, kaj menu,
Humila kiel ajn, lin eĉ rigardas !
Ho, mastroj ! se mi vere inkliniĝus
Vin igi koleregaj kaj ribeloj,
Mi Bruton kaj Kassion tre insultus,
Sendube ambaŭ honorindaj homoj !—
Mi ilin ne insultos, mi plivolas
Insulti la mortinton kaj nin mem,

Ol tiajn honorulojn ekinsulti !—
 Jen estas testament' kun sigelilo
 Kajzara, kiun mi en ŝranko trovis !
 Se la popolamaso ĝin tralegus—
 Pardonu,—mi ĝin legi ne intencas—
 Konkurse ili kiskus liajn vundojn
 Kaj trempus en la sangon koltukegojn ;
 Jes, petus memoraĵe unu buklon
 De liaj haroj, rememorigindan
 En ĉiu testamento, kiel riĉan
 Por siaj posteuloj heredaĵon
 Se iam, estas *nun* la tempo plori.
 Jen, vi rekonos tiun ĉi mantelon !
 Mi mem rememorigas bone kiam
 Kajzar' unuan fojon ĝin surmetis :
 Somervespere—jes—en sia tendo—
 La tagon kiam li Nerviojn venkis !—
 Jen ! tie ĉi trapasis de Kassio
 Ponardo !—kaj, rigardu vi kioman
 Ŝiraĵon faris l'enviema Kasko !
 Ĉi tie frapis multamita Bruto !
 Kaj kiam li eltiris la kruelan
 Armilon, vidu kiel elkrevante
 La sango de Kajzaro ĝin makulis.
 Kaj tuj elirante por certiĝi
 Ĉu Bruto tiel malĝentile frapis :—
 Ĉar Bruto estis lia favorito
 El ĉiuj, kiujn li plej bone amis !—
 La plej kruela bato tiu estis ;
 Kaj kiam li frapanta Bruton vidis
 Maldankemec', pli forta ol armiloj,
 Kajzaron venkis, tute korŝiritan ;
 Kaj per mantel' kovrante la vizaĝon,
 Eĉ antaŭ la statuo de Pompejo—
 De sia brava sango ŝprucigita,—
 Kajzaro granda falis ! Kia falo
 Okazis tie, miaj samlanduloj !
 Kunfalas tiam vi kaj mi kaj ĉiuj,
 Dum sanga perfideco superregis.
 Sed nun vi ploras ; ŝajnas, ke vis sentas
 Kompaton vivan ; mallaŭdindaj larmoj
 Ne estas ili ! Ĉu vi verŝas larmojn,
 Vidante nur vestaĵon disŝiritan ?
 Rigardu do ĉi tien, kie kuŝas
 Li mem, de perfiduloj difektite.

Amikoj karaj, detenemaj estu ;
 Vin gardu de tro maltimegaj agoj,
 Ĉar la kulpuloj estas honorindaj !—
 Kiaj privataj zorgaj ilin pikis,
 Al mi ne klare estas,—kiel saĝaj
 Kaj honorindaj homoj ili nepre
 Respondos per rezonoj pri la faro.
 Mi volas ne forŝteli viajn korojn,
 Nek povas mi paroli kiel Bruto,
 Sed,—vi min konas—nur kunmilitanto,
 Amanta kunsoldaton,—kaj konato
 De ili, kiuj la permeson donis :—
 Ĉar al mi mankas sprito kaj paroloj,
 Kaj gesto, kaj necesaj naturdotoj,

Entuziasmigonte aŭdantaron—
 Senruza estas mia parolado !
 Nenion novan mi al vi malkovras
 Al vi montrante vundojn de Kajzaro,
 Ke, kvankam kvazaŭ buŝoj senparolaj,
 Eĉ miaflanke tamen ili plendu.
 Sed se mi estus Bruto, Bruto mi,
 Jen estus Antonio, kiu povus
 Eksciti la plej malsovaĝan koron,
 Kaj elkriigi vundojn de Kajzaro
 En tia maniero, kia igus
 La ŝtonojn mem de Romo ekribeli.

BIOGRAPHET.

MONSIEUR LOUIS DE BEAUFONT.

Monsieur Louis de Beaufront, the French apostle of Esperanto, who more than any living person has rendered possible the existing development of the movement in Western Europe and throughout the world, was one of the earliest disciples of the master. His name appears as No. 16 in the first-published "Adresaro," which appeared in October, 1889. M. de Beaufront, who is a Parisian, discloses little of a personal history not without its romance and tale of struggling against early misfortune, but it is known that he applied himself successfully to philosophical and linguistic studies. Two years of travel set him seriously thinking about the diversity of languages, and after his return to Europe he devoted himself from 1877 to 1881 to researches and reflection preparatory to the elaboration of a system of artificial language which occupied all the time he could spare from his daily work as a teacher for a space of seven years. "L'Adjuvanto," or The Auxiliary, was on the point of being sent to the printer when, at the end of 1888, he chanced upon Dr. Zamenhof's little manual. He found a most astonishing resemblance between the two schemes—elaborated one in Russia, the other in France, by authors who had never heard of each other. On four points, M. de Beaufront frankly admits, Dr. Zamenhof's plan was superior to his own, though the same principle underlay both ; and, with a spirit of scientific abnegation rarely to be met with, the subject of this sketch not only

laid aside the fruits of his independent research and labour, but became from that moment an indefatigable champion of Esperanto. By articles full of logical force in French newspapers and magazines, by a continually-lengthening series of instruction books, by the foundation of what is now known as the "Société Française pour la Propagation de l'Esperanto," and by his establishment and able editing of the monthly magazine *L'Esperantiste*, M. de Beaufront was a most potent force in persuading Western civilisation to believe that the failure of Volapük—which he had himself predicted—was not the last word that could be said for an artificial language, but that there were better means of reaching an end which eminent philologists have declared to be practicable.

There are some who affirm—and possibly in details with some show of reason—that M. de Beaufront has not always been successful in guarding himself against the slipping in of Gallicisms. But that may happen—does happen—with every writer in what is for all a new tongue. All honour to him for his declared resolution to disseminate the language created by Dr. Zamenhof without permitting innovations of any kind; and the extent to which his eyesight has suffered by the heavy strain necessitated by his unrelaxing efforts should only add sympathy to the tribute of admiration offered by us to Dr. Zamenhof's oldest and hardest-working lieutenant. (Some of the foregoing particulars have been drawn from "La Plume Sténographe de France," Feb. 1, 1901.)

POR, PER, PRI KAJ PRO NIA VIRINARO TUTMONDA.

Estas strange, sed tamen vere, ke, kiam iu volas verki ion por interesi la virinojn, li tuj pensas pri masturbado, vestaĵoj aŭ kudralaboraĵoj. Tamen tio certe tro limigas la horizonton de niaj modernaj virinoj kaj estas ankaŭ nebona komplimento aljuĝi al ili tiel limhavan penskapablon; eĉ iom ridinde estas se oni nur ĉirkaŭrigardas nian hodiaŭan virinaron. Sed sendube

devenas tiu ĉi eraro ankoraŭ el kelkaj malnovaj kutimoj niaj, kiuj ofte estas neelradikeblaj, same kiel ekzistas ankoraŭ la antaŭjuĝo kiun oni konservas (kaj eble konservas) kontraŭ la bopatrinoj, la kompatindulinoj!

Antaŭ multaj jaroj la virina labor-kampo certe estis multe pli malvasta ol nuntempe. Tial ne timu, ke ni intencas preparoli inter ni nur la suprenomitajn temojn; ni certe ne povas kaj ankaŭ ne volas forigi ilin el nia mondliteraturo, ĉar ili apartenas al la faktoj de ĉia vivado kaj eĉ ludas gravon rolon preskaŭ ĉialoke.

Se la mastrino ne zorgus pri sia mastraĵo, kiom ĉagreniĝus kaj kolerus ŝia ĉiopova edzo; same ankaŭ, se ŝi ne estus bele vestita aŭ se ŝi ĉiam mallaboreme metus siajn manetojn surgenue! Nenia ekstremo estas iam profitdona, tial estas tre dezirinde kaj konsilinde neniam tro fondiĝi en ian ajn laboron aŭ plezuron, sed ni ĉiam serĉu trairi la oran mezvojon, kaj estas bonega principo senĉese kulturiĝi nian spiritan kaj korpan kapablojn laŭ povo kaj cirkonstancoj, por ke ni estu taŭgaj por ĉia situacio de la vivo.

Nuntempe la virino, same kiel la viro, havas sian profesion aŭ okupon, kaj tial, kvankam ŝi ne edziniĝos, ŝi estas tamen memstara kaj ĝenas aŭ surŝargas neniun. Ne estas dezirinde aŭ necese proponi ĉiun viran profesion al nia tutmonda virinaro; ekzemple, dum la rusa-japana milito (printempe, 1904) svisa fraŭlino estis militkorespondisto! Sed inter tiu ĉi lasta kaj simpla kuiristino estas sennombraj aliaj okupoj.

Estas tre malfacile konstati pri kio la virinoj ne interesiĝas; estos tre interese scii la plej amatajn okupojn kaj interesaĵojn de niaj malproksimaj fratinoj en la eksterlando kaj ni invitas, ke ili poŝtkarte sendu ian opinion pri "Kiaj temoj pleje plaĉas al la tutmonda virinaro?"

Esp. 7,778.

Nova Gazeto Italesperantista tuj aperos sub la direktado de D-ro. G. Cacciapuoti kaj D-ro. R. Bagnulo. Ni gratulegas al ili kaj konsilas nian anglan Esperantistaron tuj aboni tiun dezirindan gazeton ĉe S-ro. H. Clegg, hon. sec., 14, Norfolk-street, Strand, W. Jarabonkosto, 3s. 4d. (4 frcs.).

DEFENDO DE L' ADORADO AL LA INFANETO.

DE GILBERT K. CHESTERTON.

[*Sinjoro Chesterton, la fama angla paradoksema kritikisto, naskiĝis en la jaro 1874a, kaj liaj geniaj artikoloj estas ĉiekonataj.*]

La du faktoj, kiuj altiras al la infanetoj preskaŭ ĉian normalulon estas, unue ĉar la infanetoj estas tre, tre seriozaj, kaj due, ĉar ili, sekve, estas tre feliĉaj. Ili estas gajaj kun la pleneco kiu estas nur ebla en la foresto de la ŝercemo. La plej nesondeblaj sciularoj kaj saĝuloj neniam sukcesis atingi la seriozecon kiu loĝas en la okuloj de l' infaneto trimonata. Estas la seriozecon de miro je la universo, kaj miro pri la universo ne estas mistikismo, sed superanta saĝeco. La altireco de l' infaneto kuŝas en tio, ke ĉe ĉiu el ili ĉio estas refarita, kaj la universo mem estas ree juĝadata.

Dum ni promenadas sur la stratoj kaj vidas malsupre de ni tiujn ĉarmegajn bulbformajn kapojn, trifoje tro grandaj kompare kun la korpoj, kiuj karakterizas tiujn ĉi homajn fungojn, ni devas ĉiam unue memori ke, inter ĉiu el tiuj ĉi kapoj kuŝas nova universo, tiel nova kiel ĝi estis je la sepa tago de l' kreado. En ĉiu el tiuj ĉi globetoj sin trovas nova sistemo de steloj, nova herbo, novaj urboj, nova maro.

Ekzistas ĉiam en la sana spirito neklara inspiro ke la religio instruas nin fosi pli ol suprenrampi, ke se ni povus unufoje kompreni la komunan argilon de l' tero, ni komprenus ĉion. Simile, ni tenas la senton ke, se ni povus detrui la kutimon per unu bato kaj vidi la stelojn kiel infaneto vidas ilin, ni bezonus nenian alian apokalipson. Tiu ĉi estas la granda veraĵo, kiu estas ĉiam kuŝinta post la adorado al la infaneto, kaj kiu subtenos ĝin ĝis la fino. Matureco, kun ĝiaj senfinaj energioj kaj celoj, povas esti facile konvinki sin, ke ĝi trovas novajn aferojn por ŝati, kaj ĝi neniam estos konvinkita, profunde, ke ĝi plene ŝatas tion, kion ĝi jam ricevis. Ni povas suprenrampi la ĉielojn kaj trovi stelojn sennombrajn, sed estas ankoraŭ la nova stelo, kiun

ni ne sukcesis trovi—tiun, sub kiu ni estis naskitaj.

Sed la influo de l' infanetoj iras pli malproksime ol ĝia unua malgrava peno je la refarado de l' ĉielo kaj la tero. Ĝi devigas nin efektive remodeli nian konduton laŭ tiu ĉi revoluciema teorio de la mirindeco de ĉiuj aferoj. Ni ja (eĉ kiam ni estas veraj simpluloj aŭ nesciuloj)—ni efektive renkontas la infanan parolpovon kiel mirindaĵo, la infanan-marsadon kiel mirindaĵo, ordinaran inteligentecon en infanoj kiel mirindaĵo. La cinika filozofo imagas, ke li trovas venkon en tiu ĉi afero—ke li povos ridi kiam li sukcesos montri, ke la paroloj aŭ la fantaziagoj de l' infano, tiel admirataj de ĝiaj adorantoj, estas sufiĉe ordinaraj. La fakto estas, ke tiu ĉi estas precize la punkto, en kie la adorado al la infaneto estas tiel profunde prava. Iaj paroloj ajn kaj iaj fantaziagoj ajn, en argila bulo estas mirindaj, la paroloj kaj fantaziagoj de l' infaneto estas mirindaj, kaj estas nur juste diri, ke la paroloj kaj fantaziagoj de l' filozofo estas egale mirindaj.

La vero kuŝas en tio, ke estas nia sintenado je l' infanetoj kiu estas prava, kaj nia sintenado je l' plenkreskuloj kiu estas malprava. Nia sintenado je niaj egalaĝuloj konsistas el sklavema soleneco, superkuŝanta grandan gradon da indiferenteco aŭ malsatego. Nia sintenado je l' infanoj konsistas el bonvola indulgo, superkuŝanta nesondeblan respekton. Ni klinas nin je plenkreskuloj, demetas la ĉapelon je ili, nin detenas je rekta kontraŭparolado kontraŭ ili, sed ni ne ŝatas ilin precize. Ni faras pupojn el infanetoj, admonas ilin, tiras iliajn harojn, kaj respektegas, amas kaj timas al ili. Kiam ni respektegas ion en la plenaĝuloj, tio estas aŭ iliaj virtoj aŭ ilia saĝo, kaj tiu ĉi estas afero facila. Sed ni respektegas la kulpojn kaj malspritaĵojn de l' infanoj.

Ni eble irus multe pli proksime al la vera ekkompreno de la afero se ni kondukus je ĉiuj plenkreskuloj, de kia ajn rango kaj tipo, per precize tiu neklara amo kaj konfuzita respekto per kiu ni kondutas je la infanaj limigitoj. Infano sentas malfacilon pri la elfaro de la miraklo de parolado, sekve ni trovas ĝiajn erarojn preskaŭ

tiel mirindaj kiel ĝia ĝusteco. Se nur ni kondukus same rilate je Ministrestroj, kaj Kancelieroj de l' Regna Trezoro, se ni bonkorete kuraĝigis iliajn balbutajn kaj ĉarmegajn provojn je la homa parolado, ni atingus multe pli saĝan kaj tolereman karakteron. Infano posedas lertecon fari provojn de la vivon, ĝenerale sanaj en la kaŭzo, sed ofte netolerindaj en doma respubliko. Se ni nur tiamaniere agus rilate al ĉiuj komercaj piratoj, kaj ŝvelkapaj tiranuloj, se ni bonkore kontraŭparolatus iliajn brutajojn, kvazaŭ iom kuriozaj eraroj en vivkonduco, se ni simple dirus al ili, ke ili komprenus plibone kiam ili fariĝus pliaĝaj, ni eble alprenus la plej bonan kaj plej preme-gantan sintenadon je la homaraj malfortoj. En niaj rilatoj al la infanoj ni pravas, ke la paradokso estas tute vera, ke estas ebla kombini amnestion kiu alborderas malestimon, kune kun adorado, kiu alborderas teruron. Ni pardonas la infanojn kun la sama speco de blasfema ĝentileco per kiu Omar Khayyam pardonis al la Ĉiapovulo.

La esenca praveco de nia vido de l' infanoj kuŝas en la fakto, ke ni sentas ilin kaj iliajn agojn esti supernaturaj, dum pro ia mistera kaŭzo ni sentas nek nin nek niajn agojn esti supernaturaj. La malgrandeco mem de l' infanoj ebligas ke oni povas rigardi ilin kiel mirindaĵoj, ŝajne kvazaŭ observante novan rason, kiun oni povas vidi nur per mikroskopo. Mi dubas ĉu iu, posedanta ian bonkorecon aŭ fantazion povas vidi la manon de infano kaj ne senti iom da timo pri ĝi. Estas terure pensi, ke la esenca homa energio movas ilon tiel malgrandan; similas la fantazion, ke la homa naturo vivi en la flugilo de papilio aŭ sur arbofolio. Kiam ni rigardas vivojn tiel homajn, kaj tamen tiel malgrandajn, ni sentas nin kvazaŭ grandigitaj ĝis embarasanta grandeco de kresko, ni sentas la saman specon de devo kontraŭ tiuj ĉi kreitaĵoj, kiel diaĵo povus senti, se li estus kreinta ion, kion li povas ne kompreni.

Sed la humora mieno de l' infanetoj estas eble la plej kariga el ĉiuj la ligiloj, kiuj kuntiras la Kosmon. Ilia trokapa graveco estas pli kortuŝanta ol ia ajn humileco; ilia soleneco donas al ni pli da espero rilate al

ĉiuj aferoj ol mil karnavaloj de optimismo; iliaj larĝaj kaj brilaj okuloj ŝajnas enteni la tutan stelaron en ilia mirado; ilia ensorĉanta manko de nazo ŝajnas doni al ni la plej perfektan inspiron pri l' humoro, kiu nin atendas en la regno de l' ĉielo.

Esperangitis, J. RHODES (*Esp.* 5.260).

Kun permeso de l' Aŭtoro.

NOVAJ PROPAGANDILOJ.

Nova propaganda broŝuro, titolita "**Do You Know Esperanto?**" estos baldaŭ preta. Sub altiranta kovrilo, bele presatajn oni trovos priskribon pri nia lingvo, resumon de la gramatiko, tri leterojn kun traduka vortareto kaj kelkajn opiniojn de eminentuloj pri la lingvo. La kosto estas 1 ekz po 1½ pencoj; 12 po 1ŝ. afrankitaj. Ni esperas, ke niaj legantoj disvastigos la broŝuron libere, por ke nia ideo efektiviĝu. Estas kompreneble necese ke gesamideanoj ne restu pasivaj rigardantoj, kontentigante ke ili mem ellernis la lingvon sed ke ili penadu tutpove gajni la aliĝon de aliaj.

Ankaŭ ni plezure anoncas la eliron de alia broŝureto en propaganda celo. Estas 24-paĝa libreto kun kovrilo, titolita "**English Esperanto Key.**" Ĝi enhavas la gramatikon de Esperanto kun vortaro el ĉirkaŭ 1,600 vortradikoj (nombro plene sufiĉa por la aferoj de la ordinara vivo), ankaŭ malgrandan skizeton de la movado, nomaron da libroj, kaj formulon de aliĝo. La malavara verkinto kaj eldonanto de tiu ĉi libreto—kiu kaŝas sin sub la pseŭdonimo de E. Ĉefeĉ—celas efektivigi la unuan intencon de la genia Aŭtoro de la lingvo, nome, havigi al Esperantistoj kaj ne-Esperantistoj ĉialoke tujan rimedon de interkorespondado per tre malmulte da elspezo de peno kaj mono. Pro tio ĉi, la libreto, kvankam ĝi entenas tiom da informoj kaj tiom da paĝoj kaj estas belege presita sur bona papero, pezas malpli ol unu kvaronon de unco (¼ oz.) aŭ 5 gramojn, tial oni povos forsendi ĝin kune kun la koncerna letero al ĉiuj landoj de la Poŝta Unuiĝo por la minimuma pago. La formato estas tia, ke ĝi povos eniri oportune en la plej malgrandan koverton. Post

nemultaj monatoj, espereble, oni povos ĝin ricevi por kelke da centimoj en kia ajn lingvo, sed en la momento ĝi estas preta nur en la angla. Esperantaj ŝlosiloj en la germana, franca, rusa, itala kaj hispana lingvoj estas nun pretigataj. La kosto estas po 4 centimoj (unu duonpenco) por unu ekzemplero, aŭ po 2s. 6p. por 100, senpere de la eldonisto E. Ĉefeĉ, 304, Brixton-hill, London, S.W., aŭ de nia hon. sekretario.

KRITIKAĴOJ

Vortaro de Esperantaj Rimoj de Jozefo Rhodes, F.J.I. (*Acetebila ĉe la Societo "Esperanto," Keighley, Angliolando. Prezo, 6 pencojn, aŭ 60 fr.*)

Ĉiu Esperantisto posedas en si la ĝermon de poeto, tial la suprenomita libreto meritas rapidan vendadon. Ĝi servas duoblan celon. Ĝi estas, unue, kolekto da rimaj radikoj, zorge aranĝitaj kaj presitaj. La verkinto saĝe agas, konsilante niajn poetojn rimigi la radikojn samtempe kun la gramatikaj finiĝoj. Due, la broŝuro kolektas la tutan radikaron, ĝis nun aprobitan, en sumo ĉirkaŭ 5,000; tio estas, tiom da vortoj en radika formo kiom la ordinara Anglo kutime uzas iaforme. Ĉu ne estas vere, ke kiam la lernanto plendas ke Esperanto ne enhavas sufiĉe da vortoj, li ja estas konfesanta la nesufiĉecon de sia propra kono de l' afero? La kunmetitaĵo estos utila por ni eĉ kiam ni ne brulas pro la poezia fajro, ĉar ĝi ebligas nin rapide solvi ian momentan dubon pri la internacieco de kia ajn vorto. La vortaro estas notinda aldono al la kreskanta kolekto da libroj esperante verkitaj por Esperantistoj.

Oni devas aldoni ke, antaŭ kelkaj tagoj S-ro. Rhodes ricevis poŝtokarton de D-ro. Zamenhof, en kiu la Majstro skribas:—"Vian 'Vortaron de Esperantaj Rimoj' mi ricevis kun plezuro, kaj mi dankas vin kore. Mi estas

konvinkita, ke al multaj Esperantistoj via verko alportos tre grandajn servojn." (7,124.)

Rezisteco de la Ferkolonoj, kaj Influo de la Preseraroj estas grava verko, skribita hispane kaj esperante de D-ro. Federiko Villareal, Fakultestro de Sciencoj, k.t.p., ĉe l' Universitato de Lima en Peruo. La sperta aŭtoro ne nur resumas la historion de la ekzamenado de tia rezisteco, sed li citas multajn gravajn formulojn kaj kritikas ilin majstre. Krom tio, ĉar eraroj en tiuj ĉi formuloj povos fari grandajn difektaĵojn, li lerte malkaŝas nesuspektitajn erarojn. Tute sufiĉan kritikon de l' verko mem nur la spertulo povas doni, sed kelkaj Esperantistoj, kiuj iom konas la aferon, certigas nin ke la libreto ŝajnas bona. Ĝi nepre estas bona aldono al la scienca fako de l' internacia libraro. (5,260.)

NIA KONKURSO PRI LA KONGRESO.

La Redakcio proponas definitive premion de £2 (=50 frankojn, k.c.) por la plej utila artikolo pri la temo: "Kiel Plej Bone Sukcesigi la Boulogne'an Kongreson."

La artikoloj devas esti verkitaj en Esperanto; ili devas enhavi ne pli ol 300 vortojn, kaj esti senditaj al la Redakcio la plejmalfrue antaŭ la 5a de Majo, por ke la rezultato estu enmetita en nia Junia numero. Ni deziras diri ke, ĉar nia spaco estas tro limigita por akcepti artikolon sufiĉe longan por trae trakti la temon, ne estas celata la literatura stilo, sed prefere la praktikeco de la proponitaj ideoj. Sufiĉos do, se la artikoloj konsistos nur de katalogema listo. Ni speciale invitas niajn alilandajn samideanojn partopreni je nia konkurso. Ni estos sufiĉe kontentaj, se ĝi iom helpas pligrandigi la intereson de la Esperantistaro pri la epokofaronta Kongreso en Boulogne.

FAKO DE KORESPONDADO INTERNACIA. (F.K.I.)

7.—Glasgow (Scotland).—D-ro. C. Fred. Pollock, 1, Buckingham-terrace, dez. interŝanĝi ilustr. poŝtkartojn kun alilandaj Esperantistoj.

8.—London. — S-ro. Eucharis, 17, St. Stephen's-square, dez. interŝanĝi ilustr. poŝtkartojn kun alilandaj Esperantistoj.

INTERPAROLADO.

Originale Verkita de Sra. J. THILL.

La Hotelmastro : Nu, sinjoroj, kion vi deziras manĝi aŭ trinki ?

Voj. : Unue, ni deziras preni varman banon kaj poste ni prenos nian vespermangon.

Hot. : Kion vi deziras por via vespermangon ?

Voj. : Ne multon, ĉar ni tagmanĝis hodiaŭ tre malfrue, nur je la sesa horo, tial ni ne multe malsatas.

Hot. : Jes ; sed vi certe volus manĝi ion, antaŭ ol vi kuŝiĝos ?

Voj. : Ho, jes ; ni volus preni bifstekon, kun legomoj, kaj botelon da ruĝa vino.

Hot. : Sinjoroj, via vespermangon estas nun preta kaj atendas vin en la mangocambro.

Voj. : Dankon, ni tuj iros tien. Kelnero, alportu al ni cigarojn, mi petas.

Kel. : Jen estas la cigarskatoletto ; elektu el ili kiujn vi deziras.

Voj. : Dankon ; ni elektas tiujn ĉi. Kiom ili kostas ?

Kel. : Tiuj ĉi kostas po ses pencoj por ĉiu, kaj tiuj nur tri pencojn.

Voj. : Ni elektas la pli malkarajn.

Voj. : Kelnero, donu al mi dekduon da samaj cigaroj kaj konduku nin nun en niajn ĉambrojn. Ĉu estas (aŭ sin trovas) necesejo sur nia etaĝo ?

Kel. : Jes, sinjoroj ; ĝi estas en la fino de tiu ĉi koridoro, maldekstre. Bonan nokton, sinjoroj.

Voj. : Atendu momenton, kelnero ; ĉu ni havas ĉion, kion ni bezonas ?

Kel. : Mi kredas, ke jes (mi tion kredas).

Voj. : Lasu min vidi. Ĉu mi havas akvon ? Jes, sapon ? Jes, alumetojn ? Jes. Bonan nokton.

Kel. : Pardonu, sinjoroj ; je kioma horo vi deziras, ke mi vin veku ?

Voj. : Je la oka, akurate. Ĉu estas banĉambro en via hotelo ?

Kel. : Jes, sinjoroj ; vi povas (aŭ povos) havi varman aŭ malvarman banon en la banejo, aŭ nur lavseĝon, bankuvon aŭ duŝon.

Voj. : Ni preferas malvarman banon en la banĉambro je kvarono de la naŭa.

Kel. : Bonan nokton, sinjoroj.

CONVERSATION.

By J. A. THILL, Plymouth.

Manager : Well, gentlemen, what would you like to eat or drink ?

Traveller : First, we want to take a warm bath, and then (afterwards) we'll take our dinner.

Manager : What do you like for dinner ?

Traveller : Not much ; we lunched to-day very late—only at six o'clock, therefore we are not very hungry.

Manager : Yes ; but you certainly will take something before going to bed ?

Traveller : Oh, yes ; we will have a beef-steak, with vegetables, and a bottle of red wine.

Manager : Gentlemen, your supper is now ready and awaits you in the dining-room.

Traveller : Thanks, we will go there at once. Waiter, bring us cigars, please.

Waiter : Here is a cigar-box ; choose from them which you like.

Traveller : Thanks, we choose these ; how much are they ?

Waiter : These are sixpence each, and those only threepence.

Traveller : Thanks ; we take the cheapest (the cheaper).

Traveller : Waiter, give me a dozen of the same cigars and show us now into our rooms. Is there a lavatory on our landing ?

Waiter : Yes, gentlemen ; it is at the end of this corridor, on the left. Good-night, gentlemen.

Traveller : Wait a moment, waiter ; have we everything we want ?

Waiter : I think so.

Traveller : Let me see. Have I water ? Yes. Soap ? Yes. Matches ? Yes. Good-night.

Waiter : Pardon, gentlemen, at what hour do you want me to call you ?

Traveller : At eight o'clock sharp. Is there a bath-room in your hotel ?

Waiter : Yes, gentlemen ; you can have a warm or cold bath in the bath-room, or a hip-bath, bath-tub, or a shower-bath.

Traveller : We prefer a cold bath in the bathroom at a quarter-past eight.

Waiter : Good-night, gentlemen.

THE SYNTAX OF ESPERANTO.

R. J. LLOYD, D.Lit., M.A.

THE ARTICLE.

In this case, therefore, the *la* exerts both of its functions fully and simultaneously; for it not only expresses a certain totality, but it points effectively at the absent noun.

Similar examples may be given in the singular number. *Virto* is a virtue; *la virto* is virtue in general: *la virto de la honesteco*. The second of these exemplifies rule 2 only; the third, rule 1 only. But take three more: *ligno* is some wood; *la ligno* is wood in general, all wood; *la ligno de la kverko* is oakwood in general. Here the second example belongs again exclusively to rule 2, but the third belongs to both 2 and 1; for the first *la* both points out a sub-division of the totality *ligno*, and raises this sub-division into a minor totality, *oakwood*.

La dekstra flanko de la domo, *The right-hand side of the house*, is an example well worth giving, if only as another protest against the doctrine that *la*, if not logically necessary, is better left out. For it often happens that *la*, though not logically necessary, is extremely helpful towards rapid apprehension of the sentence. In this case the *house* has only one *right-hand side*; logically the demonstrative *la* is quite unnecessary, but no one feels it to be useless.

It has been said that the two positive uses of *la* may sometimes co-operate and sometimes conflict. Instances of co-operation have already been given. Here are instances of conflict:—*La Svedo estas granda*, *The Swede is tall*; *La ĉevalo estas forta besto*, *The horse is a strong animal*. Both examples can be logically interpreted under rule 1, and also under rule 2, and in neither case are the results consistent. Under rule 1, *the Swede* or *the horse* is the Swede or the horse we know; under rule 2, they are *the Swede* or *the horse* in general. The context, of course, must decide, and generally does so infallibly.

The comparative degree, used before the noun, nearly always takes *la*, not because it is logically necessary, but

because a definite person or thing is always intended, and *la* helps to point them out. This applies still more strongly to superlatives, which without the *la* are something quite different, and are hardly superlatives at all.

The cardinal numbers, if merely stating number, do not require *la*—e.g., *naŭ homoj*, *nine men*; but not if we know something about them—e.g., *Kie estas la naŭ?* *Where are the nine?*

The ordinal numbers, on the other hand, nearly always take *la*, because they single out a definite individual and are essentially demonstrative—e.g., *la dudek-naŭa viro*, *the twenty-ninth man*.

In the translation of the English words *mine*, *yours*, *his*, &c., there is some hesitation between *mia* and *la mia*, &c., but the latter form is certainly more distinctive, and therefore preferable.

But *mia*, &c., before the noun expel *la*. So do the strong demonstratives, *tiu*, *tiu ĉi*, *tio*, *tio ĉi*, and *tia*. And so do the five possessives, *ies*, *ĉies*, *kies*, *ties*, and *nenies*, as well as some others in the same table. One grammarian says that *ĉiuj* also does this, but how would he translate *all the dead*?* The reason of all this, of course, is that these words are more strongly demonstrative than *la*, and do not need its aid.

A rather stringent rule has been levelled against the use of *la* with proper names. This is all very well for words like *England*, *France*, but how are we to translate *the Mint*, *the "Royal George"* and *the Blarney stone* without the use of *la*?

* *Ĉiuj mortintaj* = *all those who have died* (La Redakcio).

Bonfaranta Feino, estas Esperanta Valso verkita de nia sindona propagandisto en Riolutato (Italujo), Grafo Albert Gallois. La muziko estas vivema, belsona, kaj samtempe sufiĉe facila por altiri niajn junajn fortepianludantojn. La valson oni dediĉas al Fraŭlino Zablon d'Her, kaj la profitoj estas difinitaj por la kompatindaj blinduloj. (Prezo, 2 fr. L'Express Musical, 65, Rue de la République, Lyons.)

ANSWERS TO CORRESPONDENTS.

Dr. R. L. (Mickleover, Derby).—(1) The meaning of "Krestomatio" is *Chrestomathy*, a selection of passages from good authors with notes, &c., to be used in acquiring a language; as an *Esperanto Chrestomathy*, a book "kiu povos servi al ĉiuj kiel modelo de esperanta stilo" (Antaŭparolo de F. K.). The word is from the Greek: *χρηστομαθεια*, the learning of things useful or good. (2) "Use of 'La.'" Is it not safe to use it in any case where the indefinite article cannot be used in English? No, not in every case, as this would be to ignore the fact that often, where the indefinite article cannot be used, the noun has a partitive sense, thus: *Mi aĉetis panon, vinon kaj lakton*, some bread, some wine, &c. Here also are cases from the *Ekzercaro*, which are exactly like the English usage: *Lakto estas pli nutra, ol vino. Urbanoj estas ordinare pli ruzaĵ, ol vilaĝanoj.* *La* is used if we wish to particularise a class of beings or things, or to speak of one or more of such already known, as: *La Parizanoj estas gajaĵ homoj.* The Parisians are gay people.

E. C. (St. John's, Walmer).—In Esperanto, as in English, *esti*, to be, takes the same case after it as it does before it.

Rev. A. H. W.—"En juneco Aksjonov multe drinkadis kaj estinte drinkinta forte diboĉadis, sed edziĝinte, li ĉesis drinki." *In youth Aksjonov used to drink very much and when he was in a drunken state (or when he had been drinking) led a very bad life, but when he married (having become a husband), he ceased to drink. Estinte* takes the adverbial ending, and not *drinkinta*, because, although referring to the subject of the sentence, it does not qualify it, whereas the second participle is used adjectively because it does qualify the subject.

O. K.—See reply to "Puzzled" (Buxton) in our March number. Read Dr. Lloyd's excellent articles on the Syntax of Esperanto appearing in this journal. (2) Write to the Hon. Secretary, British Esperanto Association, 14, Norfolk-street, Strand, for list. (3) No; not yet.

SOME PREPOSITIONAL USAGES.

WITH.

Li ĝin faris per siaj fingroj. Oni ofte vundas sin *per* pulvaj armiloj. Resti *kun* leono estas danĝere. Kontraŭ kiuj ili batalas? Ili bataladas *kun* siaj filoj kontraŭ la malamikoj. Li loĝadas ĉe mi. Muta *de* (or *pro*) miro. Komencante *de* Januaro, nova gazeto eliros. Li ruĝiĝis *de* (or *pro*) honto. Kion mi faros *el* ĝi? Ŝi laboradis *el* la tuta koro. Ĝi kuras laŭ tia sama rapideco kiel la ĉevalo.

AT.

Oni vendas ĝin *po* tri pencej por ĉiu funto. Mi ĝin metas *por* lia dispono. Mi aĉetis kafon *por* rabatita prezo. *En* Manĉestero. *En* la fino de la ĉambro. *En* la fino de Julio. *En* la nokto. *En* malproksimeco de 5 mejloj. Volu prezentigi kambion *post* 30 tagoj. *Post* ses monatoj de dato hodiaŭa, mi promesas pagi *al* (aŭ, laŭ) lia ordono. Ĝi finiĝas *sur* (or, on) la punkto D. Laŭ via deziro. Laŭ volo. Ili pafis *sur* (or, on) la malamikojn. Tiuj ĉi paperoj estas por li tuta trezoro, kaj li tutajn tagojn sidas *super* (or, over) ili kaj daŭrigas labori *super* siaj kartoĵ. Li staras ĉe la pordo. Ĉe la ekiro. Ĉe ĉiu paŝo, kiun ŝi faris.

FOR.

Li mortis por sia patrujo. Ŝi tion faris *por* mi (for my sake), or *anstataŭ* mi (instead of me). Ili ploris *pro* (or *de*) ĝojo. Mi estas vestita *de* du horaj (or, du horojn). *De* tri semajnoj mi estas malsana. Ĝi daŭras monatojn (or *dum* monatoj). Jam 10 jarojn mi loĝas tie ĉi (or *jam de* 10 jaroj). Momente (or *dum* momento), li silentas. Li forestos la tutan someron (or *dum* la tuta somero). Unufoje *por* (or *je*) ĉiam. Mi dankas vin *pro* (or *por*) la mono. Salutu vian fraton de mia parto (or miaparte). Li ne povas ĝin porti tra tia interspaco. Ĉu vi serĉas ion (or *je* io). Mi ne povas iri tien *pro* manko de (or *da*) tempo. *De* longe (for a long time). Ŝi tion faris *el* (or *pro*) timo, ke ŝi ne plu vidos lin. Li riproĉis min *pro* tio, ke mi foriris (for having gone away).

AULD LANG SYNE.

Por gefrataj Kunvenoj de Esperantistoj.

ESTINTAJ TAGOJ.

1.

Malnovajn gekonatojn iam
Ĉu forgesos ni ?
Ĉu la estintajn tagojn ĉiam
Ne memoros ni ?

Ĥoro.

Feliĉan tempon la malnovan
Ne forgesu ni !
Ni kune trinku tason ravan
Al fratharmoni !

2.

Geknaboj, en la rivereton
Nudpiede, ni
Iradis plaŭdi la ondeton . . .
Ne forgesu ni ! *Ĥoro.*

3.

Tra l' verda, lekanteta valo
Ĝoje kuris ni ;
La bonodoron de l' konvalo
Tie ĝuis ni ! *Ĥoro.*

4.

Ni tuj la manojn interprenos
Ronde kantu ni ;
Estintaj tagoj ne revenos —
Sed memoru ni !

Ĥoro : Feliĉan tempon, k.t.p.

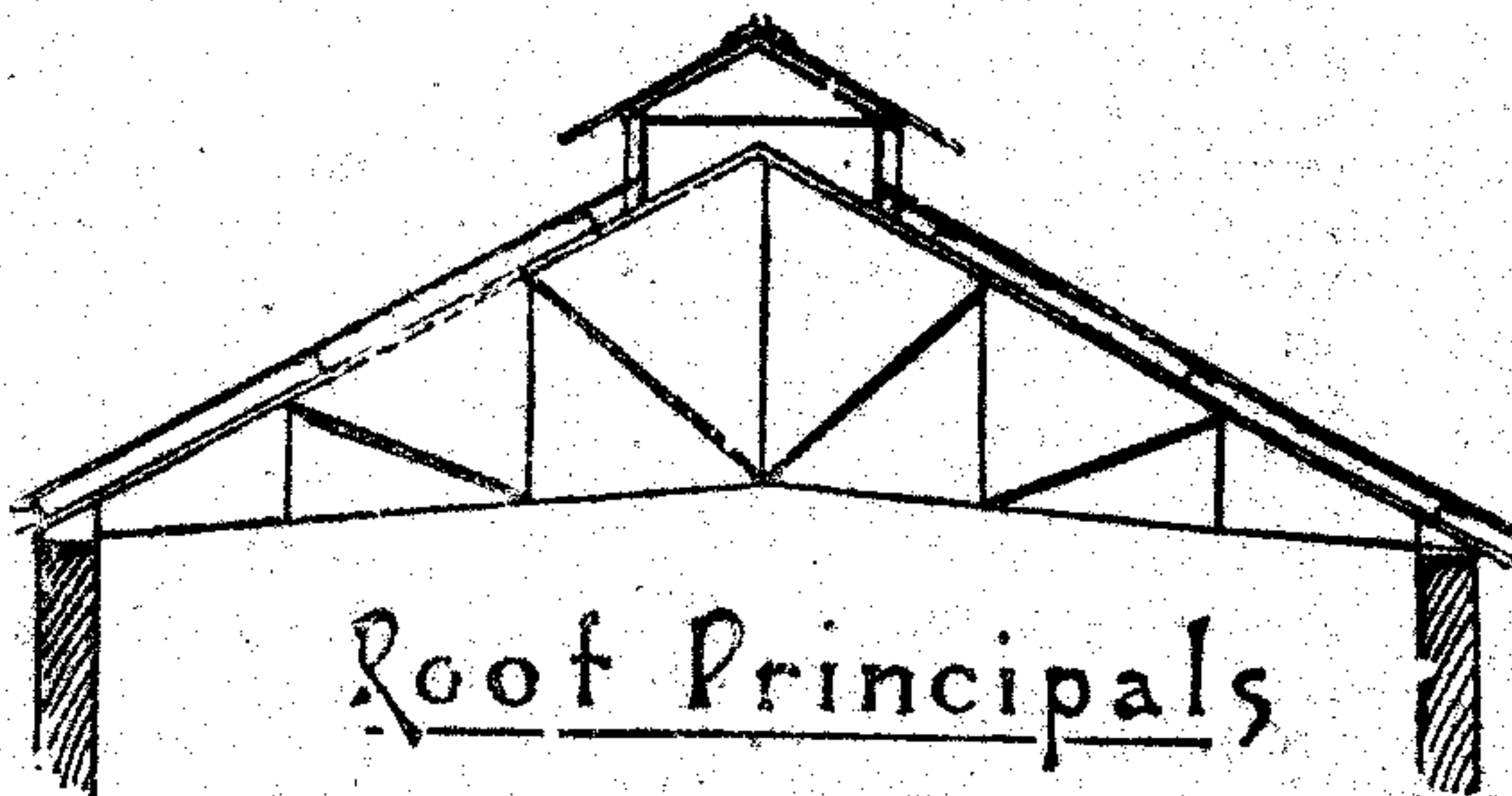
A. MOTTEAU.

COCKSEDGE KAJ KO.,

INGENIEROJ, IPSWICH, ANGLOLANDO.

Specialaĵoj :

Ŝtalaj ĉarpentoj
Ŝtalaj konstruaĵoj
Ŝtalaj pontoj
Fandaj kolonaj.

*Tegmentaj ĉefaĵoj.**Specialaĵoj :*

Ŝtalaj kolonegoj
Ŝtalaj trabaĵoj
Ŝtalaj akvujoj
Fandaj akvujoj.

Desegnaĵoj kaj prezalkuloj por ĉiuj specoj de konstruaj
fandaj kaj ŝtalaj laŭ bezonoj por ia loko ajn de la Mondo.
Cia sistemo de mezuroj.

(Tradukanto, L. A. GILL, A.M.I.C.E.)